

Asia: VN/11293/2022

Valtioneuvoston asetus Suomen ilmastopaneelista

Lausunnonantajan lausunto

1 § Kokoonpano

Turun ammattikorkeakoulun mielestä asetuksessa ei ole tarpeen listata vaatimuksia edustettavista tieteenaloista. Liian tarkka lista karsii mahdollisia panelisteja, eikä tulevaisuuden osaamistarpeita välttämättä osata ennustaa asetuksen laatimisajankohtana.

Ehdotus pykälän '1 § Kokoonpano' muotoiluksi:

Suomen ilmastopaneelissa on puheenjohtaja, kaksi varapuheenjohtajaa sekä enintään kaksitoista muuta jäsentä. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien on oltava palvelussuhteessa yliopistoon, ammattikorkeakouluun tai valtion tutkimuslaitokseen. Ilmastopaneelissa on oltava korkeatasoista työelämäpohjaista ja/tai tieteellistä asiantuntemusta aloilta, joissa tutkitaan ilmastonmuutoksen hillintään ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen läheisesti liittyviä sektoreita. Ilmastopaneelissa tulee olla myös asiantuntemusta miten yksityisellä-, kunta-, valtio- ja korkeakoulusektorilla toimitaan ilmastoasioiden hoidon suhteen.

2 § Asettaminen

-

3 § Toiminta

Ilmastopaneelin jäsenet ovat eri puolilta Suomea, ja kokouksiin tulee olla mahdollisuus osallistua myös etänä tai sähköpostilla. Asetuksessa tulisi huomioida etä- ja sähköpostikokousten päätösvaltaisuus.

Ehdotus pykälän ´3 § Toiminta´ muotoiluksi päätösvaltaisuuden osalta:

Suomen ilmastopaneeli on päätösvaltainen, kun läsnäolo-, etä- tai sähköpostikokouksessa on puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan lisäksi vähintään puolet jäsenistä.

4 § Jäsenen toimikausi

Säännöksessä esitetään, että ilmastopaneelin jäsenenä voisi toimia enintään kaksi kautta peräkkäin, kolme, mikäli viimeisen kauden toimisi puheenjohtajana. Kaksi toimikautta peräkkäin voisi olla pääasiallinen toimintatapa, mutta se ei saisi olla ehdoton sääntö. Kausia ei tulisi rajata tiukasti kahteen, vaan asiaan tulisi jättää harkinnanvaraa ja erityisesti varmistaa, että tarvittavista teemoista on paneelissa kattava asiantuntijuus edustettuna.

Ehdotus pykälän muotoiluksi: Suomen ilmastopaneelin jäsenenä toimitaan lähtökohtaisesti korkeintaan kaksi toimikautta peräkkäin. Jäsenenä voi kuitenkin toimia tarvittaessa kolme toimikautta peräkkäin, erityisesti silloin, jos kolmantena toimikautena toimii ilmastopaneelin puheenjohtajana.

5 § Palkkiot

Ehdotus pykälän muotoiluksi: Suomen ilmastopaneelin jäsenille maksetaan vuosipalkkio sekä jäsenen työaikaan liittyvä työaikaresurssi kullekin jäsenen isäntäorganisaatiolle. Ympäristöministeriö päättää palkkioiden suuruuden.

Muut huomiot

Perustelumuiotissa todetaan, että korkeatasoisella tieteellisellä asiantuntemuksella tarkoitettaisiin, että jäsen on ansioitunut omalla alallaan esimerkiksi suorittamalla tohtorin tutkinnon. Turun ammattikorkeakoulun mielestä pelkkä tohtorin tutkinto ei riitä vaan perusteluosioon olisi hyvä täydentää, että valittavalla jäsenellä on työnsä sisällön kautta ja/tai julkaisutoiminnan perusteella riittävä asiantuntemus, jolla edistetään ilmastonmuutoksen hillintään ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyviä sektoreita ja ilmiöitä. Ehdokkailla tulisi myös olla hyvä valmius monitieteiseen yhteistyöhön ja ilmastopaneelissa tulee olla asiantuntemusta, miten yksityisellä-, kunta-, valtio- ja korkeakoulusektorilla toimitaan ilmastoasioiden hoidon suhteen.

Pyyntökirjeessä olisi syytä korostaa, että panelistien taustaorganisaatioiden tulisi osoittaa ja taata panelistille riittävästi työaika paneelin tehtävien hoitamiseen. Tämän työajan osalta tulisi korvaus suorittaa täysimääräisesti ympäristöministeriön taholta kullekin jäsenen taustaorganisaatiolle. Ilman kulujen kompensointia eivät korkeakoulu- ja tutkimusorganisaatiot pysty osoittamaan osaavia henkilöitä paneelin käyttöön.

Kääriä Juha

Turun ammattikorkeakoulu Oy - Ilmastovastaava, yliopettaja, FT Juha Kääriä